

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 08 stycznia 2019 r.

PSZ.V.431.44.2018

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach	
Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	09. 01. 2019
L.dz.	zał.
Podpis	

Pani
Ewa Grzyb
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oksie

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 26 – 28 listopada 2018 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Oksie ustalono, że w § 5 ust. 1 Statutu Ośrodka widnieją nieaktualne zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Publikatory aktów prawnych wymienionych w § 2 na dzień uchwalenia dokumentu były aktualne, ale podczas dokonywania zmian w Statucie należy je uaktualnić. W § 3 ust. 4 i 9 Regulaminu Ośrodka widnieją błędnie przywołane publikatory ustaw. W trakcie dokonywania zmian w dokumencie, należy również dostosować publikatory przywołanych aktów prawnych do aktualnie obowiązujących.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Oksie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe są złe, bowiem w 1 małym pokoju pracują 3 osoby: pracownik socjalny, pracownik ds. świadczeń rodzinnych, a zwłaszcza księgowa, której specyfika pracy wymaga osobnego pomieszczenia. W konsekwencji warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a na jednego pracownika przypada 1 572 mieszkańców.

Zespół kontrolny ustalił, że jeden z pracowników socjalnych, zatrudniony w GOPS prowadzi sprawy związane ze świadczeniami wychowawczymi.

Zdaniem zespołu kontrolujących, dodatkowe czynności negatywnie wpływają na jakość prowadzonej pracy socjalnej, świadczonej na rzecz klientów pomocy społecznej, a także naruszają wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, decyzje, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione leki.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, jednak przed ich wydaniem nie zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadu środowiskowego. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. Jedną z danych, która uległa zmianie w wywiadzie środowiskowym jest wysokość kryterium dochodowego.

W trakcie kontroli akt dotyczących przyznawania zasiłków stałych stwierdzono, że informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była poprawnie przekazywana stronie odrębnym pismem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywoływano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. Jednak w części decyzji na zasiłki okresowe oraz specjalne zasiłki celowe publikator rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej widniał bez roku, a jedynie z numerem pozycji. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania Uchwała Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 przywołana została bez tytułu. W części decyzji wydanych na zasiłki celowe z dożywiania, w podstawie prawnej odnotowano brak art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o zasiłku celowym.

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przytoczono art. 39 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w decyzjach na specjalne zasiłki celowe przytoczono art. 39 zamiast art. 41 oraz art. 17 ust. 1 pkt 5 zamiast art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Oksa dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Nadmienić należy, że decyzje przyznające posiłki wydane zostały z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 26 października 2018 r., a posiłek przyznany od 1 października 2018 roku.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie w okresie objętym kontrolą nie realizował usług opiekuńczych. Z oświadczenia Kierownika wynika, że usługi nie są świadczone, ponieważ brak jest potrzeb w tym zakresie. Ludzie starsi i chorzy objęci są wsparciem rodzin, które sprawują nad nimi opiekę i pomagają w codziennych czynnościach. Kontrolowana jednostka posiada Uchwałę w sprawie usług

opiekuńczych, a w budżecie zaplanowane są środki finansowe na usługi opiekuńcze i jeżeli zajdzie potrzeba, usługi będą realizowane.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom, wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, jednak nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zaktualizować Statut GOPS w zakresie zadań, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, w trakcie zmian uaktualnić również publikatory przywołanych aktów prawnych.
2. Zaktualizować Regulamin GOPS w zakresie publikatorów przywołanych ustaw.
3. Oddzielić pracę socjalną od realizacji świadczeń wychowawczych, poprzez zatrudnienie pracownika ds. świadczeń wychowawczych, w celu uzyskania lepszej jakości prowadzonej pracy socjalnej, a także sprawnej realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
4. Przeprowadzać aktualizacje wywiadów środowiskowych w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczeń po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych

zawartych w wywiadzie środowiskowym, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

5. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z aktualnym publikatorem, zawierającym rok i pozycję wydania.
6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydawanych w ramach Programu dożywiania przywoływać Uchwałę Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 z jej tytułem.
7. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki celowe w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o zasiłku celowym.
8. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na specjalne zasiłki celowe przywoływać art. 41 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 17 ust. 2 pkt 1 zamiast art. 17 ust. 1 pkt 5 wymienionej ustawy.
9. Nie wydawać decyzji na posiłki z terminem wstecznym.
10. Różnicować potrzeby na terenie gminy w zakresie usług opiekuńczych oraz zapewnić ich realizację w przypadku stwierdzenia zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
11. W pouczeniach decyzji administracyjnych informować stronę o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.
12. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bożena Wójcik
Zastępca Dyrektora

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA